

HVEM ER SNU?

Selskabet for Naturlærens Udbredelse – i daglig tale kaldet SNU – blev stiftet af H.C. Ørsted i 1824. Efter en større udlandsrejse så han et behov for også i Danmark at have et selskab hvor alle kunne komme og høre om de nyeste landvindinger inden for fysik og kemi – og disse fags potentielle betydning for næringslivet. Han gav sig derfor til at holde forelæsninger hvor alle havde adgang. Det blev bl.a. udnyttet af bryggerfamilien Jacobsen, og på den måde var SNU med til at danne grundlag for Carlsbergs for-kantsposition i tiden.

SNU fokuserer på formidling – af det bedste og nyeste. Vi belønner god formidling med H.C. Ørsted Medaljer. Gennem mange års virksomhed og en bred sammensætning af vores direktion har vi et stort kontaktnet som kommer vore medlemmer og tilhørere til gode.

Selskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II .

Et medlemskab af SNU koster:

125,- for studerende

250,- for ordinære medlemmer

750,- for virksomheder

Kontingent kan indbetales på SNU's konto i Danske Bank, reg.nr. 1551 kontonr. 9032363, via indbetalingskort +01< + 9032363 eller MobilePay på 57022.

Tilmelding på www.naturvidenskab.net

Som medlem af SNU får man gratis tilsendt bladet KVANT, Tidsskrift for fysik og astronomi.

SNU

c/o DTU Compute
Bygning 303B, Matematiktorvet
2800 Kongens Lyngby

Telefon: 21260350
E-mail: snu@naturvidenskab.net

S NYT U



Foredragstema efteråret 2018:

NATURKATASTROFER

**SELSKABET FOR
NATURLÆRENS UDBREDELSE**

Stiftet 1824 af H.C. Ørsted

Oversvømmet - igen! Udfordringer med for meget vand.

Mandag den 10 september 2018 kl. 19.30 på H.C. Ørsted Institut, Universitetsparken 5

v/ Senior Kysttekniker, Ph.D. Carlo Sørensen, Kystdirektoratet

Oversvømmelser er ikke et nyt fænomen, men med klimaforandringer og øget befolkningspres øges også oversvømmelsernes omfang og hyppighed i fremtiden. Det gælder blandt andet oversvømmelser fra stormfloder og ekstremnedbør, der kan medføre omfattende miljømæssige, samfundsmæssige og økonomiske konsekvenser. Usikkerhederne om, hvordan klimaet vil ændre sig, er store, og det er udfordringerne også. Det er derfor nødvendigt med tværfaglige samarbejder, der involverer både natur- og samfundsvidenskabelig forskning, borgere og beslutningstagere med flere for at træffe de nødvendige og rigtige beslutninger om klimatilpasning og håndtering af naturkatastrofer.

Store jordskælv og hvad deraf følger

Mandag den 1 oktober 2018 kl. 19.30 på H.C. Ørsted Institut, Universitetsparken 5

v/ Seniorforsker Trine Dahl-Jensen, GEUS og Københavns Universitet

Meget store jordskælv sker – f.eks. i Japan d 11 marts 2011 hvor et mega-skælv på Mw 9.0 sendte en ødelæggende tsunami ind over kysten. Det store jordskælv kom som en grim overraskelse for Japan, som ellers er meget bevidst om faren for jordskælv og tsunami, men som ikke havde troet at de kunne blive udsat for et så stort jordskælv. Men det er ikke altid de allerstørste jordskælv der er de mest ødelæggende. Haiti blev i 2010 ramt af et jordskælv på Mw 7.0 med store tab af menneskeliv og store ødelæggelser til følge. Men der sker hvert år 12-15 jordskælv af den størrelse, og som oftest er skaderne betydeligt mindre.

Vulkanisme: Årsag og virkning

Mandag den 22 oktober 2018 kl. 19.30 på H.C. Ørsted Institut, Universitetsparken 5

v/ Lektor Paul Martin Holm, Københavns Universitet

Et vulkanudbrud omfatter meget store energiuudladninger på Jordens overflade. Udbrud involverer altid meget store masser i bevægelse, ofte eksplosioner og altid høje temperaturer, der hyppigt er på over 1000 grader celsius. Derfor er vulkanudbrud forbundet med voldsomme ændringer af tingenes tilstand i vort miljø, og nogen gange er de direkte til skade for mennesker. Vulkanudbrud har også potentiale for klimaændring. Vulkanudbrud spænder fra udstrømning af kun millioner m³ magma (smeltet sten) op til ufattelige tusinder af km³. Hvordan vulkanudbrud kan forløbe og deres årsag hænger sammen med såvel fundamentale processer dybt i vor planet, som af den lokale geologiske opbygning af Jordens ydre dele, samt af vekselvirkningen mellem det meget varme magma og det ydre miljø.

Pandemier - historiens store dræbere

Mandag den 12 november kl. 19.30 på H.C. Ørsted Institut, Universitetsparken 5

v/ Fhv. direktør, dr.med. Nils Strandberg Pedersen, Statens Seruminstitut

Den stigende levealder i Europa skyldes mest, at færre dør af infektioner. Bedre hygiejniske forhold er væsentlige, men forebyggelse og behandling af infektioner betyder også meget. Infektioner er dog stadig dødsårsag nr. 1 i udviklingslande og den hyppigste dødsårsag blandt børn og unge globalt. HIV har siden 1980 kostet 40 millioner livet. SARS-udbruddet i 2003 blev lige akkurat ikke til en pandemi. Influenza kan stadig forårsage en større katastrofe end den spanske syge i 1918/19. Risikoen for pandemier er større nu. Med stærkt voksende turisme, handel og befolkningsvækst i verdens store slumbyer kan infektioner spredes hurtigt, og antibiotikaresistens er et problem. Så der er brug for et stærkt beredskab over for epidemier.

Når jorden står for skud - asteroidenedslag og livets udvikling på Jorden.

Mandag den 10 december kl. 19:30 2018 på H.C. Ørsted Institut, Universitetsparken 5

v/ Meteoriteksperter, Ph.D. Henning Haack, Astra

Jorden rammes hele tiden af små og større stumper af Solsystemets andre legemer – i alt ca. 75.000 t om året. De fleste stykker er små, men til tider rammes vi af km-store asteroider. I løbet af de sidste 50 år er der fundet over 200 kratere på Jorden, der vidner om det bombardement vi stadig udsættes for. Mindst et af nedslagene har haft afgørende betydning for livets udvikling på Jorden. Et andet krater, som foredragsholderen for nyligt har været med til at opdage i N-Grønland, kan have haft betydning for såvel klimaets som livets udvikling for nyligt. I foredraget vil Henning Haack fortælle om den historie Jordens meteorokratere kan fortælle og hvad man gør for at undgå fremtidige katastrofale nedslag.

Efter foredraget er der overrækkelse af HCØ medalje og reception

SNU Direktion - August 2018

Præsident: Konsulent, professor, dr.scient. Dorte Olesen, DTU Compute

Akademisk sekretær: Fhv. rektor Hans Lindemann

Sekretær: BScE. Cecilie Kjærgaard Pedersen

Seniorforsker Jens Olaf Pepke Pedersen, DTU Space

Direktør, civilingeniør Ole Mørk Lauridsen, Tidligere Terma

Projektleder Henning Haack, Astra, Mærsk McKinney Møller Videncenter

Professor Sven Frøkjær, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet

Professor Klaus Bock, European Research Council

Professor Anja C. Andersen, Niels Bohr Institut